

EGIPTOVSKÉ PIRAMIDE

Čas kljubuje vsemu, piramide pa kljubujejo času, pravi neki arabski pregovor.

Piramide predstavljajo velik grobni spomenik - grobnico, kamor so Egipčani pokopavali svoje vladarje - faraone. Res je, da so piramide najbolj značilne za Egipt, vendar pa le te najdemo tudi na drugih koncih sveta.

Prvo piramido so zgradili okoli leta 2700 pr.n.št. za kralja Džoserja in je postavljena pri Sakari. To je stopničasta piramida, s šestimi velikimi stopnicami, visoka nad 60 metrov. Kasneje so v Mejdumu zgradili piramido, ki je bila podobna Džoserjevi, vendar so stopnice kasneje zalili z apnenecem, tako da so dobili klasično piramidalno obliko. Ob podnožju je bilo veliko stavb na posvečenem ozemlju, ki so bile zgrajene iz lesa in gline

Večina piramid pa izvira iz obdobja Stare egiptovske države, to je iz obdobja med letom 2.700 in 2.200 pr. n. št. . Takrat so zgradili tri velike piramide pri Gizah: Keopsovo, Kefrenovo in Mikerinovo. To so piramide treh kraljev 4. dinastije o katerih ne vemo dosti več kakor to, da so bili graditelji svojih piramid.

Tudi o tem, kako so nastale, ne vemo veliko. Še najbolj natančno nam opisuje gradnjo egiptovskih piramid, oče zgodovine Herodot. Le ta je prepotoval Egipt leta 450 pr. n. št. in svečeniki so mu pripovedovali natančnosti, ki jih je nato zabeležil v svojih zapisih. Ta njegov opis je oblikoval naše predstave o teh znamenitostih do današnjega dne.

Najprej so zgradili cesto po kateri so vozili kamne od Libijskega gorovja do Nila. Ta pripravljala dela so trajala 10 let. V istem času so tudi napravili grobnice. Samo piramido pa so zidali 20 let. Vsako leto je delalo 100.000 ljudi, vendar samo tri mesece - v času Nilovih poplav, ko je počivalo delo na poljih. Poleg tega pa so izkoristili narasli Nil za prevoz gradbenega materiala. Nasute klančine, drče, vzvodi in škripci so omogočili prevoz velikanskega števila kosov apnenca.

Same faraone so pokopali v podzemski prostori, piramido pa so napolnili s hrano, ki naj bi jo faraon potreboval v posmrtnem življenju. Okoli piramid so istočasno v strogem redu nastajali iz glinene opeke zidani grobovi princev in visokih uradnikov z nagrobnimi kipi v naravni velikosti.

Največja in najskrbneje izdelana piramida je Keopsova, saj je bila visoka 146 metrov. V 23 letih kot je trajala gradnja, so vanjo vzdali 2.300.000 apnenčevih klad, ki so imele povprečno prostornino 1 kubični meter in so tehtale 2.5 t. . Zunanji bloki so bili zgrajeni iz snežno belega apnenca in so jih postavljali brez malte.

Kar pa zadeva druge podatke pa Paul Rieppel, ki je temeljito proučil piramide, zgodovino njihove gradnje in z njo združeno številčno mistiko, v svojih izračunih trdi, da je bila dnevna storitev posameznega delavca, če jih je bilo res 100.000 in če so delali 20x3 mesece, zelo skromna, kljub

temu, da so uporabljali le najpreprostejša pomagala. Zato ni nič kaj verjetno zelo razširjeno mnenje, da so piramide gradili sužnji in prisilni delavci, ki so se sklanjali pod bičem. Sicer pa - ali bi bilo sploh mogoče na gradbišču uporabiti tako delavno silo? Rieppel to zanika. Po njegovem mnenju naj bi prišlo v poštev 6000 ali 8000 ljudi. Morda je zadostovalo celo 4000 delavcev, saj za več ljudi v velikem poslopju, ki je nekoč verjetno stalo poleg Keopsove piramide tudi ni bilo prostora. Sicer pa se glede vprašanja koliko delavcev je sodelovalo zgodovinarji ne morejo sporazumeti, saj o tem obstajajo različna mnenja.

Poleg najbolj znanih egiptovskih piramid pa poznamo še tiste v Srednji Ameriki, ki pa so bile za razliko od egiptovskih stopničaste in so imele na vrhu svetišče. Gradili so jih Maji, Azteki in Tolteki, v večino od leta 250 n.št do leta 1520. Najbolj znan izmed njih je Tempelj sonca.

Tako se naša predstava o piramidah kot kraju, kjer so objestno uničevali človeško življenje, polagoma spreminja. Morda so bili člani gradbenih skupin celo srečni, da so lahko sodelovali pri izgradnji teh božanskih stavb. Imena gradbenih skupin, ki so nam jih ohranili stari egiptovski hieroglifi, vsekakor dopuščajo ta sklep.

Litertura : Ronald Goock : Vsa čuda sveta , MK 1969
Oxfordova enciklopedija zgodovine , DZS 1993
Svetova zgodovina , CZ 1976